

Schaan, 10. oktober 2024

Sporočilo za medije ob zaključku projekta *KamnitoBogastvo*

Kamnito bogastvo

Delavnice, izleti, umetniške razglednice: rezultati projekta CIPRE *KamnitoBogastvo*, ki se je osredotočil na suhe kamnite zidove in kamnite gomile, so raznoliki in oprijemljivi.

Suhozidi in kamnite strukture (možici) so bili stoletja del značilne kmečke podobe alpske pokrajine. Kamenje, ki ga je na površje spravilo oranje, so zbirali in zlagali na kupe, ti. »kamnite gomile«, ali pa iz njih gradili suhe kamnite zidove na robu polj. Zaradi intenzivnega kmetovanja pa to dandanes vse bolj izginja iz kulturne krajine. So pa te kamnite strukture dragocen življenjski prostor za živali in rastline. In tukaj je svojo dejavnost zastavil projekt *KamnitoBogastvo*.

Med pomladjo 2023 in jesenjo 2024 so udeleženci projekta v sedmih pilotnih regijah pod vodstvom izdelovali kamnite strukture. Med drugim tudi v Bellunu/IT, kjer so bili suhozidi že od nekdaj zelo razširjeni. »Okrepiti in ohraniti jih moramo kot simbol podeželske arhitekture, saj simbolizirajo tudi našo regionalno identiteto in kulturo,« je sodelovanje v projektu pojasnil mestni svetnik Paolo Luciani. S kulturno dediščino se ukvarja tudi ekomuzej v Gemoni v Furlaniji, kjer sta se na dvotedenskih delavnicah dva ducata ljudi poučila o gradnji suhozidov. Za ekomuzej ima ohranjanje te tradicionalne obrti poseben pomen.

Navdih za posnemanje

CIPRA je kot vsealpska organizacija pomembna za povezovanje ljudi, ki se ukvarjajo s to tematiko. Dober primer je še en ekomuzej, in sicer *Ecomuseo LisAganis*, iz še ene pilotne regije. »Projekt nam je omogočil, da smo svoje zanimanje za suhozidove razširili na nadregionalno raven,« pojasnjuje vodja projekta Lorenzo Protti. Organizirali so predavanja in ekskurzijo v slovensko pilotno regijo Bohinj, kjer je bil v okviru projekta *KamnitoBogastvo* prav tako postavljen suhozid.«

Jeseni 2023 so na 600 kvadratnih metrih nepozidanih površin v *Centru za doživetje narave* v nemškem Allgäu poleg suhozidov nastali tudi elementi iz mrtvega lesa in gnezdilnica. »90 odstotkov obiskovalcev se je odzvalo zelo pozitivno. Navdušeni so, vidijo raznolikost in življenje«, pravi generalni direktor Andreas Gütthler. »Preostalih 10 odstotkov obiskovalcev je treba še vedno prepričati, zanje je namreč red pomembnejši od raznolikosti. Ne glede na to je

zelo pomembno, da urejamo takšna območja, ki kažejo, kaj vse tam lahko nastane. To lahko ljudi navdihne, da postanejo dejavni tudi sami.«

»Vsak lahko doma ustvari različne biotope. Čim več jih je, tem bolje - in čim bolj raznoliki so, tem bolje!« pravi krajinska arhitektka Caroline Büsel iz mreže *Hortus Biodiversitas* v Götzisu/A, kjer je z učenci lokalne šole ustvarila suhozidno strukturo iz 12 ton kamenja. »Ta kup kamenja ni namenjen sam sebi. Je tudi pomemben življenjski prostor za živali, ki se selijo, potujejo z enega kraja na drugega in iščejo zavetje,« pravi Caroline Büsel.

Intervjujem s predstavniki pilotnih regij in dodatnim informacijam o projektu *KamnitoBogastvo*, ki so ga financirale fundacije *Carline*, *Binding* in *Valüna*, lahko prisluhnete v podkastu CIPRE. Drugačen pristop - in sicer umetniški – pa so ubrali tudi udeleženci likovne delavnice, ki jo je organizirala umetniška šola iz Lihtenštajna. Nastale risbe, akvareli in monotipije odpirajo prav poseben pogled na kamnite habitate in so sedaj na voljo v obliki razglednic v *alpski mrežni delavnici (Netzwerkstatt Alpen)* v Schaanu.

Fotografije v kakovosti, primerni za tisk, si lahko presnamete z naslednjega naslova: www.cipra.org/sl/porocila-za-medije.

Za vprašanja vam je na voljo:

Caroline Begle, CIPRA International, caroline.begle@cipra.org

CIPRA – dobro živeti v Alpah .

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je neprofitna in nevladna krovna organizacija s predstavniki v sedmih alpskih državah in z mrežo več kot sto članskih organizacij. CIPRA deluje na znanstveni podlagi, uporablja raznovrstne komunikacijske načine, si prizadeva za ozaveščanje javnosti o alpski politiki in sodeluje v projektih, katerih namen je udeležanje trajnostnega razvoja v praksi. Prav tako se zavzema za ohranjanje naravne in kulturne dediščine, za krepitev regionalne pestrosti ter skupno reševanje čezmejnih izzivov na območju alpskega prostora. www.cipra.org